

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

14 JANVIER 1958.

PROJET DE LOI relatif à la vente avec primes.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi ci-joint a pour objet de réformer la législation actuelle sur la vente avec primes, en s'inspirant des enseignements dictés par l'application de celle-ci.

I. — Les textes légaux qui régissent la vente avec primes.

Cette matière est régie par l'arrêté royal n° 61 du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes, pris en vertu de la loi du 31 juillet 1934 prorogée par les lois ultérieures attribuant au Roi certains pouvoirs en vue du redressement économique et financier et de l'abaissement des charges publiques; cet arrêté a été complété par les arrêtés royaux n° 154 du 18 mars 1935, n° 186, du 30 juin 1935 et n° 294 du 30 mars 1936.

Il convient de mentionner qu'il existe en outre divers arrêtés d'exécution qui ont été pris sur base de l'arrêté royal n° 61.

II. — Les principes de base de cette législation.

a) La législation de 1935 définit les primes comme étant d'une part les objets offerts gratuitement, moyennant une légère rémunération ou à prix confondu, en raison de l'achat d'un objet ou de la prestation d'un service et d'autre part les services prestés gratuitement, moyennant une légère rémunération ou à prix confondu, en raison de l'achat d'un objet ou de la prestation d'un service.

b) Les auteurs de cette législation ont cru nécessaire, si l'on se réfère au Rapport au Roi qui précède l'arrêté royal n° 61, « d'extirper de façon radicale la concurrence » par la prime, pour ne laisser subsister qu'une seule forme de prime qui en réalité équivaut à une ristourne périodique exigible en espèces ».

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

14 JANUARI 1958.

WETSONTWERP op de verkoop met premies.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het hierbij gevoegde wetsontwerp heeft tot doel de huidige wetgeving op de verkoop met premiën te hervormen, op grond van de bij de toepassing ervan opgedane ervaring.

I. — De wetteksten, die de verkoop met premiën beheersen.

Deze stof wordt beheerst bij het koninklijk besluit n° 61 van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën, getroffen krachtens de bij latere wetten verlengde wet van 31 juli 1934, die de Koning bepaalde machten toekennen met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering der openbare lasten; dit besluit werd aangevuld bij de koninklijke besluiten n° 154 van 18 maart 1935, n° 186 van 30 juni 1935 en n° 294 van 30 maart 1936.

Het past hierbij te vermelden, dat er daarenboven verscheidene uitvoeringsbesluiten bestaan, die op grond van het koninklijk besluit n° 61 getroffen werden.

II. — De grondbeginselen van deze wetgeving.

a) De wetgeving van 1935 bepaalt de premiën enerzijds als de voorwerpen, die kosteloos of mits een lichte vergoeding of mits een versmolten prijs worden afgeleverd wegens de aankoop van een voorwerp of het verstrekken van een dienst, en anderzijds de diensten, die kosteloos of mits een lichte vergoeding of mits een versmolten prijs worden verstrekt wegens de aankoop van een voorwerp of het verstrekken van een dienst.

b) Luidens de voordracht aan de Koning, die het koninklijk besluit n° 61 voorafgaat, hebben de stellers van deze wetgeving het nodig geacht « het stelsel van verkoop met » premiën grondig uit te roeien om nog alleen te laten voortbestaan de premie welke gelijkstaat, in werkelijkheid, met een terugbetaling ».

c) Les moyens mis en œuvre pour atteindre ce but consistaient :

— à interdire de manière absolue l'offre de primes aux grossistes et aux détaillants;

— à interdire l'offre de primes au public autrement qu'en échange de timbres, coupons ou jetons dont le remboursement en espèces pouvait être demandé par leurs détenteurs, au cas où l'acquisition de la prime ne serait pas désirée;

— à obliger l'auteur de l'offre à solliciter au préalable du Ministère des Affaires économiques l'autorisation de pratiquer la vente avec prime;

d) Divers genres de gratifications admises par les usages commerciaux telles que l'attribution gratuite d'objets identiques aux objets vendus, d'objets de pure publicité sans valeur commerciale, etc..., ne constituent pas de primes au sens de la législation.

III. — Les résultats produits par cette législation.

Le législateur avait espéré que l'interdiction d'offrir des primes autrement qu'en échange de timbres, aurait eu pour effet que les détenteurs de timbres en auraient de préférence réclamé le remboursement en espèces, mais ses prévisions ont été démenties par les faits : les timbres présentés au remboursement en espèces n'interviennent en effet que pour une part minime dans le total de ceux qui font retour aux émetteurs.

Les seuls effets produits par les arrêtés de 1935 ont donc été de pure forme : obligation de solliciter une autorisation et obligation d'employer des timbres.

IV. — Incidence de la vente avec primes sur l'économie du pays.

Examinant la vente avec primes sous son aspect économique, le législateur de 1935 s'exprimait comme suit dans le Rapport au Roi, précédant l'arrêté royal n° 61 du 13 janvier 1935 :

« Depuis de nombreux mois déjà, les économistes les plus autorisés signalent les dangers sérieux que présente, pour la saine économie du pays, un système de vente, qui voile au public et même aux intermédiaires le véritable prix de la marchandise et conduit à l'absorption massive par le consommateur belge de produits souvent inutiles ou d'une qualité qu'en cas des circonstances normales il dédaignerait.

» A ces avertissements sont venus se joindre, ces derniers temps, avec une insistance remarquable, les protestations de nombreux commerçants et les réclamations d'un grand nombre de consommateurs.

» Il est manifeste qu'une organisation malsaine du commerce est de nature à maintenir les prix à un taux trop élevé et à fausser les conditions normales de la concurrence. »

Ces considérations ont gardé toute leur pertinence; la vente avec primes, non moins qu'il y a vingt ans, occasionne des dépenses supplémentaires aux producteurs et aux distributeurs qui la pratiquent, de même qu'elle continue à avoir comme conséquence naturelle que ceux-ci récupèrent ces dépenses — ainsi qu'il a été constaté à de multiples reprises par les Services compétents — en aug-

c) De middelen, die tot dit doel aangewend werden, bestonden er in :

— het aanbieden van premiën aan groot- en kleinhandelaars ten strengste te verbieden;

— het aanbieden van premiën aan het publiek anders dan in ruil voor zegels, coupons of penningtekens, waarvan de terugbetaling in speciën door de houders er van kon gevraagd worden wanneer het verwerven van de premie niet zou gewenst zijn, te verbieden;

— de aanbieder ertoe te verplichten vooraf bij het Ministerie van Economische Zaken een machtiging tot verkoop met premiën aan te vragen;

d) Verschillende soorten giften, die door de handelsgebruiken toegelaten worden, zoals het gratis toekennen van een met het verkochte voorwerp overeenstemmend voorwerp, loutere reclamevoorwerpen zonder handelswaarde, zijn volgens de wetgeving geen premiën.

III. — De uitwerkingen van deze wetgeving.

De wetgever had gehoopt, dat het verbod tot aanbidding van premiën anders dan in ruil voor zegels als gevolg zou hebben gehad, dat de houders der zegels bij voorkeur de terugbetaling ervan in speciën zouden hebben geëist, maar de feiten hebben deze verwachtingen tegengesproken : de voor terugbetaling in speciën aangeboden zegels vertegenwoordigen slechts een gering aandeel van degene die de uitgevers terugkrijgen.

De enige door de besluiten van 1935 teweeggebrachte uitwerkingen zijn dus van louter formele aard geweest : verplichting een machtiging aan te vragen, en verplichting tot het gebruik van zegels.

IV. — Weerslag van de verkoop met premiën op 's lands bedrijfsleven.

Bij het onderzoek naar het economisch aspect van de verkoop met premiën, drukte de wetgever zich in zijn voordracht aan de Koning, dat het koninklijk besluit n° 61 van 13 januari 1935 voorafgaat, als volgt uit :

« Sedert ettelijke maanden reeds wordt door de meest gezaghebbende economen gewezen op het ernstig gevaar dat voor 's lands gezonde economie met zich brengt een verkoopsysteem dat voor het publiek en zelfs voor de tussenhandelaars de ware prijs der koopwaren bewimpelt en de Belgische verbruiker brengt tot de massieve opslorping van dikwijls nutteloze koopwaren of producten waarvan hij in normale omstandigheden de hoedanigheid afwijzend zou bejegenen.

» Bij deze waarschuwingen zijn zich, in deze laatste tijden, met speciale aandrang, komen toevoegen de protesten van talrijke handelaars en de klachten van een groot aantal verbruikers.

» Het is duidelijk dat een ongezonde organisatie van de handel geschikt is om te hoge prijzen op te houden en de normale voorwaarden van de mededinging te verstoren. »

Deze beschouwingen hebben niets van hun gewicht verloren; de verkoop met premiën veroorzaakt nu, zowel als 20 jaar geleden, bijkomende uitgaven voor de voortbrengers en de verdelers, die deze toepassen; verder heeft hij ook nog steeds tot normaal gevolg, dat bedoelde personen bewuste uitgaven terugwinnen — zoals reeds herhaaldelijk door de bevoegde diensten werd vastgesteld —

mentant à due concurrence les prix de vente au consommateur.

En vain d'aucuns objectent-ils que ceux qui pratiquent la vente avec primes sont dédommagés par l'accroissement de leur chiffre d'affaires, dans des proportions telles qu'il leur devient possible de réduire leur prix de vente : en effet, obéissant à un réflexe de défense tout commerçant ou fabricant menacé par un concurrent qui pratique la vente avec primes, y recourt aussi de telle sorte que dans l'ensemble, l'avance des uns se trouve, après peu de temps, être neutralisée par l'avance des autres.

Il est prétendu par ailleurs que grâce aux primes, les ventes s'accroissent dans l'ensemble du pays et stimulent ainsi l'activité économique. Il suffira de rappeler à cet égard que les produits vendus avec primes sont presque exclusivement des produits de première nécessité, dont la demande globale est peu élastique.

La vérité doit être cherchée ailleurs : la vente avec primes, en détournant l'attention de l'acheteur de la qualité et du prix de la marchandise pour la fixer sur l'accessoire de la vente, ne fait que déplacer les affaires au profit des entreprises qui la pratiquent et au détriment de celles qui veulent exercer la concurrence par la qualité et le prix de leurs marchandises. Ceci explique que la vente avec primes a été rangée parmi les procédés de concurrence déloyale.

Il doit être relevé également que la vente avec primes est un facteur de perturbation dans le secteur de la distribution : en de nombreux cas elle aboutit, en effet, à faire de distributeurs de denrées alimentaires des distributeurs d'articles de quincaillerie, de ménage, etc., au préjudice des commerçants spécialisés dans la vente de ces marchandises et a suscité à cet égard un mécontentement très vif dans les milieux professionnels des Classes moyennes.

V. — Examen du projet.

Article premier.

Cet article reprend le principe de l'interdiction de la vente avec primes qui se trouve inscrit dans la législation actuelle, mais tandis que celle-ci permet d'offrir des primes au public moyennant l'observation de certaines prescriptions, l'interdiction portée par l'article 1er de la loi projetée ne pourra être levée en aucun cas.

Ce qui caractérise également l'interdiction portée par cet article c'est qu'elle vise non seulement la vente, mais aussi l'offre en vente avec primes, des denrées et marchandises. Il a été jugé nécessaire d'en disposer ainsi, attendu que l'offre de primes provoque bien davantage les achats que la remise de la prime au moment même où l'achat a lieu.

Art. 2.

A propos de cet article, qui définit la vente avec primes, il convient de souligner qu'il n'est accordé de prime au sens de la loi que si cette gratification est directement liée à un ou plusieurs achats. Il s'ensuit que des gratifications telles que les étrennes ne constituent pas des primes, attendu que le client, lorsqu'il reçoit des étrennes, n'est pas nécessairement tenu de procéder à un achat.

Il est également à noter, à propos de cet article, que non seulement les biens corporels, mais aussi les biens incorporels constituent des primes, s'ils sont attribués en raison d'un achat. Comme exemples de ces derniers, on peut citer

door de verkoopprijs aan verbruiker verhoudingsgewijze te verhogen.

Vruchteloos werpen sommigen op, dat diegenen die de verkoop met premiën toepassen, vergoed worden door de verhoging van hun omzetcijfer en wel in zodanige mate, dat het hun mogelijk wordt hun verkoopprijs te verlagen : inderdaad, door een verdedigings-reflexbeweging neemt elke handelaar of fabrikant, welke bedreigd wordt door een mededinger, die de verkoop met premiën toepast, hiertoe eveneens zijn toevlucht, zodat alles wel beschouwd de vooruitgang van de enen enkele tijd later door de vooruitgang van de anderen ongedaan wordt gemaakt.

Anderzijds wordt beweerd, dat dank zij de premiën de verkoop in het gehele land stijgt en aldus het bedrijfsleven aanwakkert. In dit opzicht volstaat het even eraan te herinneren, dat de met premiën verkochte koopwaren bijna uitsluitend koopwaren van allereerste noodzakelijkheid zijn waarvan de globale vraag weinig elastisch is.

De waarheid moet elders worden gezocht : door de aandacht van de kopers van de hoedanigheid en van de prijs der koopwaar af te leiden, om haar op de toebehoren van de verkoop te vestigen, slaagt de verkoper met premiën enkel erin de zaken te verplaatsen ten bate van de ondernemingen, welke dergelijke verkoop toepassen, en ten koste van diegenen welke door de hoedanigheid en de prijs van hun waren wensen te concurreren. Om deze reden werd de verkoop met premiën gerangschikt onder de procédés van oneerlijke mededinging.

Er valt eveneens aan te stippen, dat de verkoop met premiën een storingsfaktor in de verdelingssector vormt : in talrijke gevallen leidt hij inderdaad ertoe van eetwarenverdelers verdelers van ijzerwaren, huishoudwaren, enz., te maken ten nadele van de in de verkoop dezer goederen gespecialiseerde handelaars, wetshalve de verkoop met premiën aanleiding heeft gegeven tot een zeer ernstig ontevredenheid in de beroepskringen van de Middenstand.

V. — Onderzoek van het ontwerp.

Artikel één.

Dit artikel neemt het in de huidige wetgeving vastgelegd beginsel van het verbod van de verkoop met premiën over, maar terwijl het krachtens de huidige wetgeving veroorloofd is het publiek premiën aan te bieden mits inachtneming van sommige voorschriften, zal het bij artikel 1 der ontworpen wet opgelegd verbod in geen enkel geval kunnen worden opgeheven.

Wat het bij dit artikel opgelegd verbod eveneens kenmerkt is het feit, dat het niet enkel slaat op de verkoop maar ook op de tekoopbieding met premiën van eet- en koopwaren. Zulks werd noodzakelijk geacht omdat het aanbod van premiën talrijkere aankopen uitlokt dan de overhandiging van de premie op het ogenblik zelf, dat de aankoop plaats grijpt.

Art. 2.

In verband met dit artikel dat de verkoop met premiën bepaalt, valt aan te stippen, dat een premie in de zin van de wet enkel wordt verleend indien deze gift rechtstreeks verbonden is aan één of meer aankopen. Hieruit spruit voort dat giften zoals Nieuwjaars- en Kerstgeschenken, geen premiën uitmaken, vermits de klant, wanneer hij Nieuwjaars- en Kerstgeschenken ontvangt, niet noodzakelijkerwijs ertoe gehouden is tot een aankoop over te gaan.

In verband met dit artikel zij eveneens opgemerkt, dat niet enkel de lichamelijke maar ook de onlichamelijke goederen premiën vormen, indien zij wegens een aankoop worden verleend. Als voorbeelden van onlichamelijke goederen

des billets de loterie, des tickets de transport, des tickets d'entrée à des salles de spectacles, etc...

De même, il sera utile de signaler que par « services », il faut entendre non seulement ceux qui consistent dans l'exécution d'un travail tel que la coupe d'un tissu en vue de la confection d'un vêtement mais aussi ceux qui procurent des avantages tels que le bénéfice d'un contrat d'assurance.

En dernier lieu, il convient de noter que le présent projet maintient la législation actuelle lorsqu'il dispose que l'attribution d'un objet et la prestation d'un service moyennant une légère rémunération ou moyennant un prix confondu, constituent tout autant des primes — si elles sont liées à un achat — que l'attribution gratuite d'un objet ou la prestation gratuite d'un service. Les ventes et les prestations effectuées moyennant une légère rémunération ne sont en fait que des libéralités dissimulées et elles exercent sur l'acheteur un attrait égal, si pas supérieur en certains cas, à des gratifications pures et simples. Aussi cette assimilation est-elle indispensable pour que la volonté du législateur d'interdire l'offre de primes ne soit mise en échec.

Art. 3.

Cet article a pour but de conférer à la loi projetée un caractère modéré et de rencontrer autant que possible les usages commerciaux en vigueur dans notre pays, sans toutefois que les exceptions qu'il admet ébranlent les principes de base inscrits dans les deux premiers articles.

Alinéa a). Cette disposition, en vertu de laquelle ne constituent pas des primes, les objets qui ont la même destination que les denrées et marchandises vendues et au moins partiellement la même composition, a l'avantage de mettre à la disposition des producteurs et des distributeurs le moyen de faire connaître à leur clientèle de nouveaux produits ou des produits dont la vente doit être activée. Comme exemples, on peut citer le savon de toilette et le savon de ménage, le miel et le pain d'épices, l'huile et la margarine.

Il va sans dire qu'en vertu de cette disposition, des denrées et marchandises identiques à celles qui sont vendues peuvent être données librement. Cette pratique est au demeurant conforme à l'usage commercial consistant à diminuer le prix unitaire de la marchandise lorsque la commande atteint une certaine importance; de plus, elle se justifie dans le cas d'achats peu importants comme moyen de lancement d'un produit (vente de 3 unités au prix de 2 par exemple).

Alinéa b). On ne peut considérer qu'il est offert une prime à l'acheteur — en l'espèce le consommateur à l'exclusion du revendeur — d'une denrée ou marchandise, lorsque l'accessoire de celle-ci lui est remis sans dépense supplémentaire: en effet, la délivrance de cet objet n'agit pas à la manière d'un appât; elle ne tend qu'à mettre l'acheteur en possession d'un objet spécifiquement adapté à l'objet qu'il achète et qu'il lui est nécessaire de recevoir en même temps que cet objet, pour pouvoir faire de celui-ci l'usage requis. Dans cette mesure, l'exception dont il s'agit est essentiellement inspirée par le souci de rendre possible aux fabricants l'écoulement normal de leur production et de favoriser par conséquent la productivité des entreprises.

Dans les cas douteux que soulèverait l'application des critères précités, il conviendra de se référer aux usages du commerce.

zij melding gemaakt van loterijbriefjes, vervoertickets, tickets voor toegang tot schouwburgzalen, enz...

Verder zal het nuttig wezen de aandacht erop te vestigen, dat onder « diensten » niet enkel moet worden verstaan diegenen welke bestaan in de uitvoering van een werk zoals bv. het snijden van een weefsel met het oog op de confection van een kledingstuk, maar ook diegenen welke voordelen bezorgen zoals het genot van een verzekeringskontraakt.

In de laatste plaats valt op te merken, dat onderhavig ontwerp de huidige wetgeving handhaaft, wanneer het bepaalt, dat de verlening van een voorwerp en verstrekking van een dienst mits een lichte vergoeding of een versmolten prijs, zowel premiën uitmaken — indien zij aan de aankoop verbonden zijn — als de kosteloze verlening van een voorwerp of het kosteloos verstrekken van een dienst. De verkopen en de dienstverstrekingen, welke mits een lichte vergoeding worden uitgevoerd, zijn in feite slechts verborgen liberaliteiten en oefenen op de aankoper dezelfde als in sommige gevallen een grotere aantrekkingskracht uit dan eenvoudige giften. Ook is deze gelijkstelling onontbeerlijk opdat de wil van de wetgever de verkoop met premiën te verbieden, niet zou worden omzeild.

Art. 3.

Dit artikel heeft tot doel de ontworpen wet een gematigd karakter te verlenen en in de mate van het mogelijke rekening te houden met de in ons land geldende handelsgebruiken, zonder nochtans te veroorloven, dat de bij bedoeld artikel bepaalde uitzonderingen de in de eerste twee artikelen vastgelegde grondbeginselen zouden ontzenuwen.

Alinea a). Deze bepaling, krachtens welke de voorwerpen, die dezelfde bestemming bezitten als de verkochte eet- en koopwaren en althans gedeeltelijk op dezelfde wijze zijn samengesteld, geen premiën uitmaken, heeft het voordeel de voortbrengers en de verdelers het middel aan de hand te doen om hun klanten nieuwe produkten of produkten waarvan de verkoop moet worden opgedreven, te doen kennen. Als voorbeelden kunnen worden aangehaald: toiletzeep en huishoudzeep, honing en peperkoek, olie en margarine.

Het spreekt vanzelf, dat krachtens deze bepaling de eet- en koopwaren, welke met de verkochte eet- en koopwaren overeenstemmen, vrijelijk mogen worden geschonken. Deze handelwijze is trouwens in overeenstemming met het handelsgebruik, dat erin bestaat de eenheidsprijs van de waar te verminderen wanneer de bestelling een bepaalde omvang bereikt; zij is tevens verantwoord in geval van weinig belangrijke aankopen als een middel om een koopwaar te lanceren (verkoop van drie eenheden voor de prijs van twee, bijvoorbeeld).

Alinea b). Het aanbod van een gift aan de aankoper — in het onderhavig geval de verbruiker met uitsluiting van de voortverkoper — van een eet- of koopwaar kan niet als een premie beschouwd worden wanneer hem de toebehoren ervan zonder bijkomende uitgaven worden bezorgd; de uitreiking van deze toebehoren vormt inderdaad geen lokmiddel; zij streeft enkel ernaar de aankoper in het bezit te stellen van een uiteraard aan de door hem gekochte zaak aangepast voorwerp, dat hij samen met het gekochte voorwerp, moet ontvangen om van dit laatste het vereiste gebruik te kunnen maken. In deze mate is de uitzondering, waarom het hier gaat, hoofdzakelijk ingegeven door de zorg de fabrikanten de mogelijkheid te bieden op normale wijze hun produkten te kunnen afzetten en dus bijgevolg de produktiviteit der ondernemingen in de hand te werken.

In de twijfelachtige gevallen, waartoe de toepassing van vorenvermelde maatstaven aanleiding zou kunnen geven, zal het passen zich aan de handelsgebruiken te houden.

Alinéa c). Cette disposition a pour but de permettre que les objets portant le nom, la marque de commerce ou la marque de fabrique de ceux qui les donnent, puissent être délivrés dans une juste mesure et sans que cette latitude puisse être mise à profit pour éluder la loi.

C'est pour éviter cet abus que les inscriptions publicitaires portées sur ces objets devront être nettement caractérisées et indélébiles et qu'en outre il est interdit de donner des objets dont la valeur, abstraction faite des inscriptions, serait supérieure au dixième de la valeur des denrées ou marchandises achetées. En effet, faute d'exiger des inscriptions de l'espèce, la vente avec primes pourrait s'exercer à peu près librement, un objet pourvu d'inscriptions effaçables ou sans netteté ne se différenciant guère de celui qui est dépourvu d'inscriptions publicitaires. Quant à la limite de la valeur, celle-ci est non moins indispensable; il est en effet des objets que des inscriptions publicitaires ne priveraient nullement de leur attrait et sur lesquels se rabattraient ceux qu'entrave l'interdiction d'offrir des primes prévues à l'article premier, élevant ainsi le principe de base de la loi.

Pour ce qui est de la façon de comparer la valeur de l'objet donné et celle de l'objet acheté, il va de soi que la comparaison devra porter sur des termes du même ordre; ainsi la valeur au détail de l'un sera comparée à la valeur au détail de l'autre ou bien la valeur dans le secteur du commerce de gros de l'un sera comparée à la valeur de l'autre dans le même secteur, etc...

Il convient aussi de signaler que n'importe quel objet peut être donné dans un but publicitaire pourvu qu'il réponde à la double condition énoncée dans l'alinéa et que ce ne sont pas uniquement les objets essentiellement publicitaires tels que les chromos, les jeux de cartes, les cendriers qui peuvent être offerts.

Alinéa d). Si l'on part du principe que le rôle des distributeurs est avant tout de servir les intérêts de l'acheteur, on ne peut qu'approuver qu'il leur soit loisible de prêter gratuitement de menus services, tels que la réparation et la conservation de l'objet vendu et qu'ainsi ceux d'entre eux qui ne ménagent pas leurs peines, puissent se mettre en valeur.

Il doit être entendu toutefois que pour éviter tout excès, la valeur du service ne pourra être hors de proportion avec la valeur de l'objet.

Alinéa e). Le système des ristournes en espèces, à l'encontre du système des primes, n'oblige pas les producteurs et les distributeurs à immobiliser des capitaux dans des objets-prime et à subir des pertes par suite des détériorations auxquelles les objets sont exposés ou du refus des clients de les accepter; on ne peut lui reprocher davantage de fausser le jugement de l'acheteur attendu que celui-ci connaît l'importance de la gratification qui lui est faite.

Par ailleurs, il présente l'avantage d'assurer la fidélité du client, attendu que celui qui a reçu des timbres-ristourne dans un établissement est tout naturellement porté à y retourner pour ses achats subséquents, de façon à pouvoir augmenter le nombre de timbres qu'il possède déjà.

Art. 4.

N'appelle pas de commentaires.

Art. 5.

§ 1. Sous le régime de la législation de 1935, les infractions exposent leurs auteurs à une amende de 26 à 1.000 fr.

Alinea c). Deze bepaling beoogt de mogelijkheid te bieden, dat de voorwerpen welke voorzien zijn van de naam, het handels- of het fabrieksmerk van diegenen die ze geven in de juiste mate kunnen worden afgeleverd zonder dat deze vrijheid zou kunnen worden misbruikt om de wet te ontduiken.

Om die misbruiken te vermijden zullen de op deze voorwerpen aangebrachte reclameopschriften onuitwisbaar en duidelijk gekenmerkt moeten zijn en is het bovendien verboden voorwerpen te geven waarvan de waarde zonder deze opschriften het tiende der waarde der gekochte eet- of koopwaren zou overschrijden. Indien dergelijke opschriften inderdaad niet werden gegeven, zou de verkoop met premieën nagenoeg vrijelijk kunnen worden uitgeoefend, vermits een voorwerp met uitwisbare of onduidelijke opschriften niet verschilt van een voorwerp zonder reclameopschriften. De beperking van de waarde is al evenmin onontbeerlijk; er bestaan inderdaad voorwerpen, welke door reclameopschriften hoegenaamd niets van hun aantrekkingskracht zouden verliezen en waartoe degenen, die door het verbod tot verlening van de bij artikel één bedoelde premieën worden gehinderd, hun toevlucht zouden nemen om aldus het grondbeginsel der wet te ontzenuwen.

Ter vergelijking van de waarde van het geschenken voorwerp met de waarde van het gekochte voorwerp, spreekt het vanzelf, dat de vergelijking moet geschieden op grond van gelijkwaardige factoren; zo zal bijvoorbeeld de kleinhandelswaarde van het ene voorwerp met de kleinhandelswaarde van het andere voorwerp, ofwel de groot-handelswaarde van het ene met de groothandelswaarde van het andere voorwerp, enz., worden vergeleken.

Opgemerkt zij ook, dat om het even welk voorwerp met reklamedoeleinden kan worden geschenken op voorwaarde, dat het voldoet aan de in de alinea aangehaalde tweevoudige voorwaarde en dat derhalve niet enkel chromo's, kaartspelen, asbakjes, welke uiteraard reclamevoorwerpen zijn, mogen worden geschenken.

Alinea d). Uitgaande van het beginsel dat de taak der verdelers vóór alles erin bestaat de belangen van de koper te behartigen, kan men niet anders dan ingenomen zijn met het feit, dat het hun veroorloofd is kosteloos kleine diensten te verstrekken zoals de herstelling en de bewaring van het gekochte voorwerp, zodat diegenen onder hen, die niet op de moeite zien, zich kunnen doen opmerken.

Het spreekt nochtans vanzelf, dat om enkele misbruiken te vermijden de waarde van de dienst niet buiten verhouding tot de waarde van het voorwerp mag zijn.

Alinea e). Het stelsel der ristorno's in speciën, in tegenstelling met het premiestelsel, verplicht de voortverbruikers en de verdelers niet ertoe kapitalen vast te leggen in premievoorwerpen en verliezen te lijden wegens de beschadiging waaraan de voorwerpen zijn blootgesteld, of wegens de weigering der klanten bedoelde voorwerpen te aanvaarden; men kan dit stelsel evenmin verwijten, dat het het oordeel van de koper vervalst, vermits deze de belangrijheid van de gift kent.

Aan de andere kant biedt dit stelsel het voordeel de getrouwheid van de klant in de hand te werken opdat diegene, die in een bepaald bedrijf ristorno-zegels ontvangen heeft, uiteraard geneigd is er terug te keren voor zijn latere aankopen om het aantal zegels, dat hij reeds bezit, te kunnen doen toenemen.

Art. 4.

Behoeft geen toelichting.

Art. 5.

§ 1. Onder het stelsel der wetgeving 1935 stellen de inbreuken de overtreders bloot aan een geldboete van 26 tot

et à un emprisonnement de huit jours à six mois ou à une de ces peines seulement.

Dans le présent projet, la peine d'emprisonnement a été supprimée tandis que l'amende peut fluctuer dans des limites plus larges, le minimum étant de 100 francs et le maximum de 10.000 francs.

La suppression de l'emprisonnement a été dictée par un souci de modération; quant à la modification du taux des amendes, celle-ci a pour but de conférer au juge un pouvoir d'appréciation plus étendu.

Les §§ 2 et 3 n'appellent pas de commentaires.

Art. 6.

Eu égard à la différence entre le présent projet de loi et la législation actuelle, il est nécessaire d'abroger les arrêtés de base sur la vente avec primes pris en vertu de la loi du 31 juillet 1934 de même que les arrêtés d'exécution qui ont été pris en vertu de ces arrêtés.

Art. 7.

§ 1. — Il convient de remarquer, à propos de cette disposition, qu'elle tend à ménager une période transitoire suffisamment longue aux entreprises qui ont été autorisées à pratiquer la vente avec primes.

§ 2. — Il a été jugé utile de spécifier, afin de protéger les droits des porteurs de timbres, que l'abrogation ne dispensait pas les émetteurs de timbres de les honorer.

Art. 8.

N'appelle pas de commentaires.

Le Ministre des Classes Moyennes,

1.000 frank en aan een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maand of aan slechts één dezer straffen.

In onderhavig ontwerp werd de gevangenisstraf afgeschaft, terwijl de geldboete schommelt tussen ruimere grenzen, daar het minimum thans 100 frank en het maximum 10.000 frank bedraagt.

Om gematigdheidsredenen werd de gevangenisstraf afgeschaft; de wijziging van het bedrag der geldboete beoogt de rechter een ruimere beoordelingsmacht te verlenen.

De §§ 2 en 3 behoeven geen toelichting.

Art. 6.

Wegens het verschil tussen het onderhavig wetsontwerp, en de huidige wetgeving is het nodig de krachtens de wet van 31 juli 1934 getroffen grondbesluiten op de verkoop met premiën, evenals de krachtens deze besluiten genomen uitvoeringsbesluiten, op te heffen.

Art. 7.

§ 1. — Ten opzichte van deze bepaling past het op te merken, dat zij ernaar streeft de ondernemingen, welke tot de verkoop met premiën gemachtigd werden, een toereikend overgangstijdperk te bezorgen.

§ 2. — Er werd geoordeeld, dat het nuttig was nader te bepalen, ten einde de rechten van de zegelhouders te beschermen, dat de opheffing de zegeluitgevers niet vrijstelt van de verplichting deze te betalen.

Art. 8.

Dit artikel behoeft geen toelichting.

De Minister van Middenstand.

L. MUNDELEER.

Le Ministre des Affaires Economiques,

De Minister van Economische Zaken.

J. REY.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires Economiques, le 1er avril 1957, d'une demande d'avis sur un projet de loi « relative à la vente avec primes », a donné le 17 mai 1957 l'avis suivant :

A l'article 2, l'avant-projet précise que l'objet qui constitue la prime peut être corporel ou incorporel. Les termes « objet incorporel » ne sont pas corrects. La terminologie juridique ne connaît que les biens corporels, qui sont les objets matériels et les biens incorporels, c'est-à-dire tous éléments non matériels du patrimoine, tels les droits de créance. Les tickets de chemins de fer ou les billets de loterie dont il est question dans l'exposé des motifs, sont des titres de créance.

L'article 2 correspond au paragraphe 2 de l'article 1er de l'arrêté royal n° 61 du 13 janvier 1935. Cette disposition légale précisait qu'il y avait prime lorsque les objets délivrés ou les services prestés l'étaient « soit gratuitement, soit moyennant une légère rémunération, soit moyennant un prix confondu avec celui de l'objet... principal ». L'hypothèse dans laquelle le prix de la prime est confondu avec celui de l'objet principal n'est plus mentionnée par l'avant-projet. L'exposé des motifs ne permet pas de conclure qu'il entre dans les intentions du

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 1er april 1957 door de Minister van Economische Zaken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet « betreffende de verkoop met premiën », heeft de 17^e mei 1957 het volgend advies gegeven :

Artikel 2 van het voorontwerp bepaalt, dat het voorwerp dat de premie uitmaakt lichamenlijk of onlichamelijk kan zijn. De termen « onlichamelijke voorwerpen » zijn onnauwkeurig. De rechtsterminologie kent alleen lichamenlijke goederen, dit zijn de materiële voorwerpen, en onlichamelijke goederen, dit zijn alle niet materiële bestanddelen van het vermogen, zoals schuldvorderingen. Spoorkaartjes of loterijbiljetten, waarvan in de memorie van toelichting sprake is, zijn schuldvorderingen.

Artikel 2 stemt overeen met paragraaf 2 van artikel 1 van het koninklijk besluit n° 61 van 13 januari 1935. Volgens deze wettelijke bepaling was er premie als de voorwerpen worden afgegeven of de diensten worden verstrekt « hetzij kosteloos, hetzij tegen een lichte vergoeding, hetzij tegen een prijs die versmolten is met die van het hoofdvoorwerp... ». Het geval dat de prijs van de premie « versmolten » is met die van het hoofdvoorwerp komt in het voorontwerp niet meer ter sprake. Uit de memorie van toelichting kan niet worden

Gouvernement de proposer un texte moins sévère que celui de l'arrêté royal n° 61 du 13 janvier 1935. Les mots « moyennant une légère rémunération » sont relatifs au caractère onéreux de la prime seule; ils n'englobent pas l'éventualité d'un prix confondu avec celui de l'objet principal.

Compte tenu de ces deux observations, le Conseil d'Etat propose le texte suivant :

« Article 2. Il y a vente ou offre en vente avec primes au sens de l'article 1er, lorsque, conjointement à la vente ou l'offre en vente, un bien corporel ou incorporel est attribué ou promis à l'acheteur ou un service lui est presté ou promis, soit gratuitement, soit moyennant une légère rémunération, soit moyennant un prix confondu avec celui de l'objet principal. »

La rédaction des articles 4 et 5 devrait être légèrement remaniée. Il est d'usage de faire figurer ensemble les dispositions pénales, et de les faire précéder par la disposition relative à la recherche et à la constatation des infractions.

L'alinéa 3 de l'article 5 sanctionne la récidive du délit prévu à l'alinéa 2. Cette récidive est prévue sans limitation dans le temps, alors que le délai est de cinq ans en ce qui concerne les infractions à l'article 1er (article 4 du projet, alinéa 2). Si telle n'est pas l'intention du Gouvernement, il lui appartient de préciser le délai. Il est à noter, d'autre part, que cet alinéa ne figure pas dans le texte néerlandais.

Enfin, on ne peut manquer d'être frappé par la gravité de la peine d'emprisonnement prévue par l'article 5, alinéa 3, en cas de récidive.

Alors que l'amende n'est que doublée, la peine d'emprisonnement de huit jours à un mois atteindra, en cas de récidive, quinze jours à trois ans. Peut-être s'agit-il d'une erreur et doit-on lire « trois mois ».

Les deux articles seraient donc mieux rédigés de la manière suivante :

« Article 4. Sans préjudice des pouvoirs impartis aux officiers de police judiciaire, les agents de l'inspection générale économique du Ministère des Affaires économiques sont compétents pour rechercher les infractions à la présente loi et les constater par procès-verbal.

Article 5.

§ 1er. — Les infractions à l'article 1er sont punies d'une amende de 100 francs à 10.000 francs.

L'amende est doublée en cas de récidive dans les cinq ans.

§ 2. — Tous empêchements ou entraves volontaires à l'exercice des fonctions des officiers et agents visés par l'article 4 sont punis d'une amende de 100 francs à 10.000 francs et d'un emprisonnement de huit jours à un mois ou de l'une de ces peines seulement.

En cas de récidive dans les... l'amende est doublée et la peine de prison est de quinze jours à trois...

Sont considérés notamment comme empêchant ou entravant volontairement l'exercice des fonctions, ceux qui refusent de fournir les renseignements ou de communiquer les documents demandés par application de la présente loi ou fournissent sciemment des renseignements ou des documents inexacts. »

L'article 6, alinéa 1er, *in fine* gagnerait à être rédigé comme suit : « ...sont applicables aux infractions à la présente loi ».

A l'article 7, le Conseil d'Etat propose, dans un souci de sécurité juridique, d'abroger également d'une manière explicite les arrêtés royaux d'exécution de la législation abrogée et suggère le texte suivant :

« Article 7. Sont abrogés :

— l'arrêté royal n° 61 du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes, modifié par les arrêtés royaux n° 154 du 18 mars 1935, n° 186 du 30 juin 1935 et n° 294 du 30 mars 1936;

— l'arrêté royal (n° 138) du 26 février 1935 réglant l'exécution de l'article 3 de l'arrêté royal du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes;

— l'arrêté royal du 12 novembre 1935 réglant l'exécution de l'article 4 de l'arrêté royal du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes;

— l'arrêté royal du 12 novembre 1935 organisant le contrôle en vue de l'application des arrêtés royaux limitant et réglementant la vente avec primes;

— l'arrêté royal du 4 novembre 1955 prohibant l'offre de primes à l'achat de pâtes alimentaires. »

opgemaakt dat de Regering een tekst wenst voor te stellen die minder streng is dan het koninklijk besluit n° 61 van 13 januari 1935. De woorden « tegen een lichte vergoeding » hebben enkel betrekking op het bezwarend karakter van de premie alleen; zij omvatten niet de mogelijkheid van een prijs welke in die van het hoofdoorwerp is opgegaan.

Met inachtneming van deze twee opmerkingen geeft de Raad van State de volgende tekst in overweging :

« Artikel 2. Er is verkoop of aanbod van verkoop met premiën in de zin van artikel 1, wanneer de koper, samen met de verkoop of het aanbod van verkoop, een lichamelijk of onlichamelijk goed wordt toegekend dan wel beloofd of een dienst wordt verstrekt dan wel beloofd, hetzij kosteloos, hetzij tegen een geringe vergoeding, hetzij tegen een prijs welke in die van het hoofdoorwerp opgaat. »

De redactie van de artikelen 4 en 5 moet lichtjes worden omgewerkt. Het gebruik is dat strafbepalingen bij elkaar staan en worden voorafgegaan door de bepaling betreffende het opsporen en vaststellen van overtredingen.

Het derde lid van artikel 5 stelt straffen op herhaling van de in het tweede lid genoemde overtreding. Voor deze herhaling is geen tijdsgrens bepaald, terwijl een termijn van vijf jaar is opgegeven voor overtredingen van artikel 1 (artikel 4 van het ontwerp, tweede lid). Indien zulks niet de bedoeling van de Regering is, dient zij de termijn te bepalen. Voorts moge worden vermeld, dat dit lid ontbreekt in de Nederlandse tekst.

Opvallend is tenslotte, dat de gevangenisstraf welke artikel 5, derde lid, op herhaling stelt vrij zwaar is.

Terwijl de geldboete slechts wordt verdubbeld, wordt gevangenisstraf in geval van herhaling van acht dagen tot een maand of vijftien dagen tot drie jaar gebracht. Misschien is hier een vergissing in het spel en moet « drie maanden » worden gelezen.

Een betere lezing voor deze twee artikelen ware dus de volgende :

« Artikel 4. — Onverminderd de aan officieren van gerechtelijke politie toegewezen bevoegdheid, zijn de ambtenaren der Algemene Economische Inspectie van het Ministerie van Economische Zaken bevoegd om overtredingen van deze wet op te sporen en bij proces-verbaal vast te stellen.

Artikel 5.

§ 1. — Overtreding van artikel 1 wordt gestraft met geldboete van 100 frank tot 10.000 frank.

Bij herhaling binnen vijf jaar wordt de geldboete verdubbeld.

§ 2. — Hij die de in artikel 4 genoemde officieren en ambtenaren vrijwillig verhindert hun functie uit te oefenen of hen daarin belemmert, wordt gestraft met geldboete van 100 frank tot 10.000 frank en met gevangenisstraf van acht dagen tot één maand of met een van die straffen alleen.

Bij herhaling binnen... wordt de geldboete verdubbeld en bedraagt de gevangenisstraf vijftien dagen tot drie...

Onder meer worden geacht de uitoefening der functie vrijwillig te verhinderen of te belemmeren, zij die weigeren de bij toepassing van deze wet gevraagde inlichtingen te verstrekken of bescheiden mede te delen, dan wel wetens en willens onjuiste inlichtingen of bescheiden verstrekken. »

Het einde van artikel 6, eerste lid, zou beter worden gelezen als volgt : « ...zijn van toepassing op overtredingen van deze wet. »

Terwille van de rechtszekerheid stelt de Raad van State voor in artikel 7 ook de koninklijke besluiten ter uitvoering van de opgeheven wetgeving uitdrukkelijk op te heffen; hij geeft de volgende tekst in overweging :

« Artikel 7. Opgeheven worden :

— het koninklijk besluit n° 61 van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën, gewijzigd bij de koninklijke besluiten n° 154 van 18 maart 1935, n° 186 van 30 juni 1935 en n° 294 van 30 maart 1936;

— het koninklijk besluit (n° 138) van 26 februari 1935 waarbij de tenuitvoerlegging wordt geregeld van artikel 3 van het koninklijk besluit van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit van 12 november 1935 waarbij de tenuitvoerlegging wordt geregeld van artikel 4 van het koninklijk besluit van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit van 12 november 1935 tot inrichting van de controle met het oog op de toepassing van de koninklijke besluiten houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit van 4 november 1955 waarbij het aanbieden van premiën bij de aankoop van deegwaren wordt verboden. »

L'alinéa 2 de l'article 7 et l'alinéa 2 de l'article 8 constituent des dispositions transitoires. Il est préférable de les grouper dans un seul article ainsi conçu :

« Article 8. »

§ 1er. — Les entreprises qui, conformément à l'arrêté royal n° 138 du 26 février 1935, ont obtenu l'autorisation d'offrir des primes, pourront faire usage de cette autorisation pendant la période de six mois consécutive à la date de l'entrée en vigueur de la présente loi.

§ 2. — Les timbres, bons ou jetons mis sous l'empire des arrêtés visés à l'article 7 resteront remboursables en espèces. »

L'article 8, qui deviendra l'article 9 s'il est donné suite à cette dernière suggestion, se bornerait, dès lors, à fixer l'entrée en vigueur de la loi.

Il est à remarquer qu'il prévoit que la loi entrera en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*; quiconque ne se sera pas conformé dès ce jour aux prescriptions nouvelles aura donc commis une infraction et sera passible des peines comminées par la loi.

On est en droit de se demander si dans ce cas, du moment qu'il n'y a pas péril en la demeure, il n'est pas préférable de laisser s'appliquer l'article 4 de la loi du 18 avril 1898, en vertu duquel les lois sont obligatoires le dixième jour après celui de leur publication, à moins que la loi n'ait fixé un autre délai.

Il est proposé enfin de remplacer le texte néerlandais des articles 1er et 3, qui est assez défectueux et ne correspond pas entièrement au texte français, par le texte suivant :

« Artikel 1. Verkoop of aanbod van verkoop van eetwaren en goederen met premien is verboden.

Artikel 3. Geen premien in de zin van deze wet zijn :

a) voorwerpen die dezelfde bestemming en althans gedeeltelijk dezelfde samenstelling hebben als de verkochte eetwaren en goederen;

b) aan de verbruiker aangeboden voorwerpen, die toebehoren aan de verkochte eetwaren en goederen zijn, voor zover het gegevene specifiek aan het verkochte aangepast en voor het normale gebruik daarvan onmisbaar is;

c) voorwerpen waarop duidelijk als reclame bedoelde, onuitwisbare teksten zijn aangebracht en waarvan de waarde zonder deze teksten niet groter zou zijn dan een tiende van de waarde van het gekochte voorwerp;

d) in de handel gangbare geringe diensten;

e) kortingen in geld, al dan niet onder de vorm van zegels, coupons of penningen. »

La chambre était composée de :

Messieurs : J. Suetens, premier président,

H. Buch et K. Mees, conseillers d'Etat,

F. Van Goethem et G. Van Hecke, assesseurs de la section de législation,

R. Deckmyn, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. K. Mees. Le rapport a été présenté par M. F. Périn, substitut.

Le Greffier,

(s.) R. DECKMYN.

Le Président,

(s.) J. SUETENS.

Het tweede lid van artikel 7 en het tweede lid van artikel 8 bevatten overgangsbepalingen. Het ware beter ze in één artikel samen te brengen, als volgt :

« Artikel 8.

§ 1. — Ondernemingen die overeenkomstig het koninklijk besluit n° 138 van 26 februari 1935 vergunning tot het aanbieden van premien hebben gekregen, kunnen daarvan nog gebruik maken gedurende zes maanden te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet.

§ 2. — Zegels, bons of penningen uitgegeven onder leiding van de in artikel 7 genoemde besluiten blijven terugbetaalbaar in specien. »

Artikel 8, dat artikel 9 zal worden indien op bovenstaand voorstel wordt ingegaan, zal dus nog alleen vaststellen wanneer de wet in werking treedt.

Op te merken is, dat deze inwerkingtreding is bepaald met ingang van de dag waarop de wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt; al wie de nieuwe voorschriften dus niet van die dag af in acht neemt, zal een overtreding begaan en strafbaar zijn met de bij de wet gestelde straffen.

De vraag is dan ook of het in dit geval, zo er althans aan het uitspel geen gevaar is verboden, niet de voorkeur verdient gebruik te maken van artikel 4 van de wet van 18 april 1898, krachtens hetwelke de wetten verbindend zijn de tiende dag na de bekendmaking, tenzij de wet een andere termijn heeft vastgesteld.

Ten slotte wordt voorgesteld de eerder gebrekkige Nederlandse tekst van de artikelen 1 en 3, die trouwens niet volledig met de Franse tekst overeenstemt, te vervangen als volgt :

« Artikel 1. Verkoop of aanbod van verkoop van eetwaren en goederen met premien is verboden.

Artikel 3. Geen premien in de zin van deze wet zijn :

a) voorwerpen die dezelfde bestemming en althans gedeeltelijk dezelfde samenstelling hebben als de verkochte eetwaren en goederen;

b) aan de verbruiker aangeboden voorwerpen, die toebehoren aan de verkochte eetwaren en goederen zijn, voor zover het gegevene specifiek aan het verkochte aangepast en voor het normale gebruik daarvan onmisbaar is;

c) voorwerpen waarop duidelijk als reclame bedoelde, onuitwisbare teksten zijn aangebracht en waarvan de waarde zonder deze teksten niet groter zou zijn dan een tiende van de waarde van het gekochte voorwerp;

d) in de handel gangbare geringe diensten;

e) kortingen in geld, al dan niet onder de vorm van zegels, coupons of penningen. »

De kamer was samengesteld uit :

De Heren : J. Suetens, eerste-voorzitter,

H. Buch en K. Mees, raadsheren van State,

F. Van Goethem en G. Van Hecke, bijzitters van de afdeling wetgeving,

R. Deckmyn, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. K. Mees. Het verslag werd uitgebracht door de H. F. Périn, substituut.

De Griffier,

(get.) R. DECKMYN.

De Voorzitter,

(get.) J. SUETENS.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN,

Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Ministre des Classes Moyennes et de Notre Ministre des Affaires Economiques,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Ministre des Classes Moyennes et Notre Ministre des Affaires Economiques sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

Est interdite la vente ou l'offre en vente avec primes des denrées et marchandises.

Art. 2.

Il y a vente ou offre en vente avec primes au sens de l'article 1er lorsque conjointement à la vente ou à l'offre en vente, un bien corporel ou incorporel est attribué ou promis à l'acheteur ou un service lui est presté ou promis, soit gratuitement, soit moyennant une légère rémunération, soit moyennant un prix confondu avec celui de l'objet principal.

Art. 3.

Ne constituent pas des primes au sens de la présente loi :

a) les objets qui ont la même destination que les denrées et marchandises vendues et au moins partiellement la même composition;

b) les objets offerts au consommateur qui sont les accessoires des denrées et marchandises vendues pour autant que l'objet donné soit spécifiquement adapté à l'objet vendu et qu'il doive être livré en même temps que celui-ci pour en permettre l'utilisation normale;

c) les objets revêtus d'inscriptions publicitaires nettement caractérisés et indélébiles et dont la valeur, s'ils étaient dépourvus de ces inscriptions, ne dépasserait pas le dixième de la valeur de l'objet acheté;

d) les menus services admis par les usages commerciaux;

e) les ristournes en espèces, qu'elles soient représentées ou non par des timbres, coupons ou jetons.

Art. 4.

Sans préjudice des pouvoirs impartis aux officiers de police judiciaire, les agents de l'Inspection Générale Economique du Ministère des Affaires Economiques sont compétents pour rechercher les infractions à la présente loi et les constater par procès-verbal.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN,

Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL.

Op de voordracht van Onze Minister van Middenstand en van Onze Minister van Economische Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Minister van Middenstand en Onze Minister van Economische Zaken zijn gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel één.

De verkoop of tekoopbieding met premiën van eet- en koopwaren is verboden.

Art. 2.

Er is verkoop of tekoopbieding met premiën in de zin van artikel 1, wanneer de koper bij de verkoop of tekoopbieding gelijktijdig een lichamelijk of een onlichamelijk goed verleend of beloofd wordt of een dienst hem wordt verstrekt of beloofd, hetzij kosteloos, hetzij mits een lichte vergoeding, hetzij mits een met de prijs van het hoofdvoorwerp versmolten prijs.

Art. 3.

Gelden niet als premiën in de zin van onderhavige wet :

a) de voorwerpen, welke dezelfde bestemming als de verkochte eet- en koopwaren hebben en althans gedeeltelijk op dezelfde wijze zijn samengesteld;

b) de voorwerpen, welke de verbruiker worden aangeboden en de toebehoren der verkochte eet- en koopwaren uitmaken voor zover het gegeven voorwerp uiteraard aangepast zij aan het verkochte voorwerp en tegelijkertijd met dit laatste moet worden geleverd om een normaal gebruik ervan mogelijk te maken;

c) de voorwerpen, welke duidelijk gekenmerkte en onuitwisbare reklameopschriften dragen en waarvan de waarde zonder deze opschriften het tiende der waarde van het gekochte voorwerp niet zou overschrijden;

d) de krachtens de handelsgebruiken veroorloofde kleine diensten;

e) de ristorno's in speciën, of zij al dan niet in de vorm van zegels, coupons of penningtekens gebeurt.

Art. 4.

Onverminderd de machten der officieren van de gerechtelijke politie zijn de personeelsleden van de Economische Algemene Inspectie bij het Ministerie van Economische Zaken bevoegd om de inbreuken op onderhavige wet op te zoeken en bij proces-verbaal vast te stellen.

Art. 5.

§ 1er. — Les infractions à l'article 1er sont punies d'une amende de 100 à 10.000 francs.

L'amende est doublée en cas de récidive dans les cinq ans.

§ 2. — Tous empêchements ou entraves volontaires à l'exercice de fonctions des officiers et agents visés par l'article 4 seront punissables d'une amende de 100 à 10.000 francs et d'un emprisonnement de huit jours à un mois ou de l'une de ces peines seulement.

En cas de récidive dans les cinq ans, l'amende est doublée et le contrevenant encourt un emprisonnement de quinze jours à trois mois.

Sont considérés notamment comme empêchant ou entravant volontairement l'exercice des fonctions, ceux qui refusent de fournir les renseignements ou de communiquer les documents demandés par application de la présente loi ou fournissent sciemment des renseignements ou des documents inexacts.

§ 3. — Les dispositions du Livre 1er du Code Pénal, sans exception du Chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions à la présente loi.

Art. 6.

Sont abrogés :

— l'arrêté royal n° 61 du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes, modifié par les arrêtés royaux n° 154 du 18 mars 1935, n° 186 du 30 juin 1935 et n° 294 du 30 mars 1936;

— l'arrêté royal n° 138 du 26 février 1935 réglant l'exécution de l'article 3 de l'arrêté royal du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes;

— l'arrêté royal du 12 novembre 1935 réglant l'exécution de l'article 4 de l'arrêté royal du 13 janvier 1935 limitant et réglementant la vente avec primes;

— l'arrêté royal du 12 novembre 1935 organisant le contrôle en vue de l'application des arrêtés royaux limitant et réglementant la vente avec primes;

— l'arrêté royal du 4 novembre 1955 prohibant l'offre de primes à l'achat de pâtes alimentaires.

Art. 7.

§ 1er. — Les entreprises qui conformément à l'arrêté royal n° 138 du 26 février 1935, ont obtenu l'autorisation d'offrir des primes, pourront faire usage de cette autorisation pendant la période de six mois consécutive à la date de l'entrée en vigueur de la loi.

§ 2. — Les timbres, bons ou jetons émis sous l'empire des arrêtés visés à l'article 7, resteront remboursables en espèces.

Art. 5.

§ 1. — De inbreuken op artikel 1 worden met een geldboete van 100 tot 10.000 frank gestraft.

Bij herhaling binnen vijf jaar wordt de geldboete verdubbeld.

§ 2. — Alle vrijwillige beletselen of belemmeringen in de uitoefening van het ambt der bij artikel 4 bedoelde officieren en personeelsleden zijn strafbaar met een geldboete van 100 tot 10.000 frank en met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 maand of met slechts één dezer straffen.

Bij herhaling binnen vijf jaar wordt de geldboete verdubbeld en loopt de overtreder een gevangenisstraf van 15 dagen tot drie maand op.

Worden met name beschouwd als personen die vrijwillig de uitoefening van het ambt beletten of belemmeren, diegenen die weigeren de bij toepassing van onderhavige wet gevraagde inlichtingen te verstrekken of bescheiden over te maken of die willens en wetens onjuiste inlichtingen of bescheiden verschaffen.

§ 3. — De bepalingen van boek I van het Strafwetboek met inbegrip van hoofdstuk 7 en van artikel 85 zijn op de inbreuken op onderhavige wet toepasselijk.

Art. 6.

Worden opgeheven :

— het bij de koninklijke besluiten n° 154 van 18 maart 1935, n° 186 van 30 juni 1935, n° 294 van 30 maart 1936 gewijzigd koninklijk besluit n° 61 van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit n° 138 van 26 februari 1935 waarbij de tenuitvoerlegging wordt geregeld van artikel 3 van het koninklijk besluit van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit van 12 november 1935 waarbij de tenuitvoerlegging wordt geregeld van artikel 4 van het koninklijk besluit van 13 januari 1935 houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit van 12 november 1935 tot inrichting van de controle met het oog op de toepassing van de koninklijke besluiten houdende beperking en reglementering van de verkoop met premiën;

— het koninklijk besluit van 4 november 1955 waarbij het aanbieden van premiën bij de aankoop van deegwaren wordt verboden.

Art. 7.

§ 1. — De ondernemingen, welke overeenkomstig het koninklijk besluit n° 138 van 26 februari 1935 machtiging bekomen hebben om premiën aan te bieden, mogen van deze machtiging gebruik maken gedurende een tijdsbestek van zes maanden met ingang van de datum van inwerkingtreding van de wet.

§ 2. — De onder het stelsel van de bij artikel 7 bedoelde besluiten uitgegeven zegels, bons of penningtekens blijven terugbetaalbaar in specien.

Art. 8.

La présente loi entre en vigueur le dixième jour après sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 15 décembre 1957.

Art. 8.

Onderhavige wet treedt de tiende dag na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* in werking

Gegeven te Brussel, 15 december 1957.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Ministre des Classes Moyennes,

VAN KONINGSWEGE :

De Minister van Middenstand,

L. MUNDELEER.

Le Ministre des Affaires économiques,

De Minister van Economische Zaken,

J. REY.
